

UNITAT DOCENT DE L'ICS. CURS ACADÈMIC 2012-2013

FARMACOLOGIA CLÍNICA. CINQUÈ CURS

4,5 crèdits teòrics i 6 crèdits pràctics

Classes teòriques: 52

Seminaris: 14

1. OBJECTIUS

- Conèixer les bases científiques de la prescripció de medicaments i la seva aplicació a la terapèutica pràctica.
- Conèixer els mètodes per individualitzar els tractaments farmacològics segons les necessitats i característiques del pacient.
- Conèixer les estratègies terapèutiques amb la millor relació benefici-risc per al tractament dels problemes més freqüents de salut.
- Saber trobar i interpretar informació oral, escrita i electrònica sobre medicaments i terapèutica.
- Familiaritzar-se amb les estratègies terapèutiques amb relació benefici-risc més favorable en el tractament de pacients concrets.

2. CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS

L'alumne ha de tenir coneixements de farmacologia bàsica i de medicina clínica, en especial de patologies mèdiques.

3. RECURSOS DOCENTS

Classes teòriques

Presentació sistematitzada dels diferents temes, acompanyada d'esquemes i guions.

S'invita als alumnes a què participin activament a les classes, en forma de preguntes i comentaris. En algunes classes, determinades de manera aleatòria, es passaran preguntes curtes per contestar en 5-10 minuts.

Seminaris

Seminaris d'anàlisi i/o resolució de problemes, de caràcter obligatori.

Es realitzaran 4 tipus de seminaris, un sobre valoració crítica d'estudis de recerca, dos de resolució de casos-tipus de malalts amb problemes cardiovasculars i de dolor i un darrer de realització d'un treball de recerca senzill sobre medicaments.

El treball de recerca tractarà sobre reaccions adverses, utilització de medicaments o promoció de la indústria farmacèutica (un tema a escollir), i es presentarà en una sessió "mini-congrés". Aquesta activitat també és obligatòria.

Dinàmica de treball

Cada seminari té programades 3 sessions presencials de 3 hores cadascuna durant les quals es treballarà en grup. A part de la dedicació presencial, en algun dels seminaris l'alumne haurà de dedicar un temps addicional, fora de l'aula, per preparar les tasques assignades a cada seminari.

Les tasques assignades es realitzaran en grups petits (de 4 a 6 persones).

Tot el material necessari per al desenvolupament dels seminaris es trobarà al campus virtual de la UAB. Durant el període de realització dels seminaris s'habilitaran canals de comunicació i suport dels professors responsables, mitjançant un fòrum del campus virtual i un grup tancat de Facebook (Dr. Fifth).

Amb l'objectiu de compartir amb tota la classe la feina feta en el treball de recerca, durant la darrera sessió de seminaris es realitzarà una simulació de congrés mèdic, d'unes 2 hores de durada, on s'hi faran presentacions orals i en forma de pòster sobre els treballs de recerca realitzats. A aquest acte hi assistiran tots els alumnes i professors de l'assignatura.

Les sessions presencials dels seminaris són obligatòries i cal acreditar una assistència superior al 70% de les sessions (9 o més).

Els alumnes que hagin assistit entre un 51% i un 70% dels seminaris (7 o 8 sessions), es podran presentar a les avaluacions però tindran una penalització d'un punt en la nota de l'examen.

Els alumnes que tinguin fins a un 50% d'assistència als seminaris (6 o menys sessions) no podran presentar-se a l'examen

4. PRINCIPALS ASPECTES DE L'AVALUACIÓ

Es valoraran els coneixements assolits.

L'avaluació es basarà en dos elements: per una banda, 7 punts sobre 10, corresponen al resultat d'un examen d'elecció múltiple. Els 3 punts restants corresponen a l'avaluació del treball de recerca realitzat durant els seminaris.

Examen

Es tracta d'una prova d'elecció múltiple amb 5 opcions de resposta, de les quals només una és vàlida. Les preguntes poden fer referència tant a les classes teòriques com als seminaris de lectura crítica i de casos clínics de malalts amb dolor i problemes cardiovasculars. Aquesta qualificació podrà ser millorada amb l'avaluació de les preguntes curtes contestades a classe.

Les preguntes contestades erròniament descomptaran 0,20 punts. Per altra banda, la presentació del treball de recerca als seminaris tindrà una nota entre 0 i 3 punts sobre 10. La nota final serà el resultat de sumar la nota dels exàmens d'elecció múltiple més la nota corresponent al formulari. Aquesta qualificació podrà ser millorada amb l'avaluació de les preguntes curtes contestades a classe.

Treball de recerca

Els professors responsables de cada seminari avaluaran el treball de recerca realitzat per cada grup i la seva presentació en la sessió final (mini congrés).

L'avaluació del treball de recerca serà el resultat de: (1) la valoració que realitzin els professors i (2) l'autoavaluació que facin els alumnes sobre el treball individual realitzat dins del grup.

(1) La puntuació atorgada pels professors al treball de recerca serà **una nota de 0 a 10 punts, multiplicada pel nombre de components del grup.**

(2) Els alumnes de cada grup hauran de **pactar entre ells com repartir-se els punts atorgats**, en funció de la seva participació individual dins del grup.

Un cop hagin consensuat el repartiment de punts, un representant del grup notificarà als professors el resultat d'aquesta autoavaluació.

La proposta de puntuació serà acceptada si:

- La suma de puntuacions individuals no excedeix en un 10% a la que els professors varen assignar al grup.
- La suma de puntuacions individuals és un nombre enter. Quan la suma sigui un nombre decimal, s'arrodonirà a l'enter més pròxim (si la primera xifra decimal és major o igual que 5, l'enter augmenta en una unitat).
- Les puntuacions individuals són un nombre enter (no s'acceptaran decimals en la nota individual)

En cas de que la proposta no compleixi aquests requisits o el grup declini fer l'autoavaluació, tots els components del grup tindran la nota assignada inicialment pels professors.

5. CÀRREGA DE TREBALL

Es considera que l'estudiant necessitarà 1,5 hores d'estudi per classe impartida.

El treball de recerca requerirà d'unes **9 hores de treball fora de l'aula**.

6. PROFESSORAT

La Unitat del Departament de Farmacologia, Terapèutica i Toxicologia a la UD Vall d'Hebron és responsable d'impartir la docència corresponent a l'àrea de coneixement de Farmacologia i, en particular, l'assignatura de Farmacologia Clínica del 5è curs de la Llicenciatura. La Unitat està ubicada a les plantes 3^a i 4^a de l'edifici de l'Escola d'Infermeres.

El professor responsable de l'organització de l'assignatura és el Dr. Joan-Ramon Laporte. Els professors que impartiran la docència són:

Eduard Diogene, professor titular
Albert Figueras, professor titular
Antònia Agustí, professora associada mèdica
Montse Bosch, professora associada mèdica
Josep Mª Castel, professor associat mèdic
Luisa Ibáñez, professora associada mèdica
Roser Llop, professora associada mèdica
Dolores Rodríguez, professora associada mèdica
Xavier Vidal, professor associat mèdic

UNITAT DOCENT DE L'ICS. CURS ACADÈMIC 2013-2014

FARMACOLOGIA CLÍNICA. CINQUÈ CURS

PROGRAMA DE CLASSES TEÒRIQUES

Dilluns a divendres de 12 a 13 h, del 10 de febrer al 7 de maig de 2014 (aula 3)

FARMACOLOGIA CLÍNICA GENERAL

Lliçó 1.	10/02	El metge davant l'ús de medicaments.
Lliçó 2.	11/02	Les fonts d'informació en farmacologia clínica i terapèutica (1).
Lliçó 3.	12/02	Les fonts d'informació en farmacologia clínica i terapèutica (2).
Lliçó 4.	13/02	Principis generals de dosificació dels medicaments (1). Farmacocinètica clínica.
Lliçó 5.	14/02	Principis generals de dosificació dels medicaments (2). Individualització i seguiment del tractament farmacològic.
Lliçó 6.	18/02	Eficàcia dels medicaments. De l'avaluació experimental a l'avaluació humana. Fases de l'avaluació clínica dels fàrmacs. Placebo i efecte placebo.
Lliçó 7.	19/02	L'assaig clínic controlat (1). Disseny i avaluació.
Lliçó 8.	20/02	L'assaig clínic controlat (2). Interpretació clínica dels resultats.
Lliçó 9.	21/02	L'assaig clínic controlat (3). Dissecció d'un assaig clínic.
Lliçó 10.	24/02	L'assaig clínic controlat (4). Aplicació dels resultats a la pràctica clínica.
Lliçó 11.	25/02	Efectes indesitjats dels medicaments (1). Etiopatogènia i clínica.
Lliçó 12.	26/02	Efectes indesitjats dels medicaments (2). Farmacovigilància: notificació d'efectes adversos per medicaments i altres mètodes per a llur identificació i quantificació.
Lliçó 13.	27/02	Efectes indesitjats dels medicaments (3). Farmacogenètica (efectes indesitjats per idiosincràsia).
Lliçó 14.	28/02	Efectes indesitjats dels medicaments (4). Reaccions d'hipersensibilitat.
Lliçó 15.	03/03	Dependències de drogues i medicaments (1). Conceptes bàsics i mecanismes generals de producció. Classificació. Clínica i epidemiologia del consum de drogues estimulants.
Lliçó 16.	04/03	Dependències de drogues i medicaments (2). Clínica i epidemiologia del consum de drogues depressores. Clínica i epidemiologia del consum de drogues estimulants i psicodislèptiques.
Lliçó 17.	05/03	Modificacions de la resposta als fàrmacs motivades per l'edat (1). Farmacologia clínica de l'embaràs i pediàtrica.

	06/03	Dia cultural UD
Lliçó 18.	07/03	Modificacions de la resposta als fàrmacs motivades per l'edat (2). Farmacologia clínica geriàtrica.
Lliçó 19.	10/03	Factors patològics que modifiquen la resposta als fàrmacs (1). Insuficiència renal.
Lliçó 20.	11/03	Factors patològics que modifiquen la resposta als fàrmacs (2). Hepatopaties i afectació d'altres aparells i sistemes.
Lliçó 21.	12/03	Interaccions farmacològiques. Rellevància clínica i precaucions.
Lliçó 22.	13/03	Combinacions a dosis fixes.
Lliçó 23.	14/03	Les especialitats farmacèutiques. La indústria farmacèutica. Regulació legal del mercat farmacèutic.
Lliçó 24.	17/03	El consum de medicaments. Mètodes de valoració i interès del seu estudi.
Lliçó 25.	18/03	Aspectes mèdics i legislatius de la prescripció i la dispensació de medicaments. L'automedicació.

FARMACOLOGIA CLÍNICA ESPECIAL – TERAPÈUTICA

Lliçó 26.	19/03	Farmacologia clínica dels antibiòtics (1). Tractament de la infecció de les vies respiratòries altes.
Lliçó 27.	20/03	Farmacologia clínica dels antibiòtics (2). Tractament de la infecció broncopulmonar.
Lliçó 28.	21/03	Farmacologia clínica dels antibiòtics (3). Tractament de la infecció urinària i les malalties de transmissió sexual.
Lliçó 29.	24/03	Farmacologia clínica cardiovascular (1). Tractament de la hipertensió arterial.
Lliçó 30.	25/03	Farmacologia clínica cardiovascular (2). Prevenció i tractament de la cardiopatia isquèmica (I).
Lliçó 31.	26/03	Farmacologia clínica cardiovascular (3). Prevenció i tractament de la cardiopatia isquèmica (II).
Lliçó 32.	27/03	Farmacologia clínica cardiovascular (4). Tractament de la insuficiència cardíaca.
Lliçó 33.	28/03	Farmacologia clínica cardiovascular (5). Tractament de la malaltia tromboembòlica.
Lliçó 34.	31/03	Farmacologia clínica respiratòria. Tractament de l'asma i la malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC).
Lliçó 35.	01/04	Farmacologia clínica dels hipoglucemiants. Tractament de la diabetis.
Lliçó 36.	02/04	Farmacologia clínica de l'aparell digestiu. Tractament de la dispèpsia i la malaltia ulcerosa gastrointestinal.
Lliçó 37.	03/04	Farmacologia clínica dels trastorns psiquiàtrics (1). Tractament de

l'ansietat i l'insomni.

Lliçó 38.	04/04	Farmacologia clínica dels trastorns psiquiàtrics (2). Tractament de la depressió.
Lliçó 39.	07/04	Farmacologia clínica i terapèutica de la demència.
Lliçó 40.	08/04	Farmacologia clínica de l'analgèsia (1). Tractament del dolor agut.
Lliçó 41.	09/04	Farmacologia clínica de l'analgèsia (2). Tractament del dolor crònic.
Lliçó 42.	10/04	Farmacologia clínica de les afeccions osteoarticulars (1). Tractament de l'artrosi i altres malalties articulars.
Lliçó 43.	11/04	Farmacologia clínica de les afeccions osteoarticulars (2). Tractament de l'osteoporosi.

Vacances de Setmana Santa

Lliçó 44.	22/04	Farmacologia clínica urològica. Tractament de la hipertròfia prostàtica benigna i la incontinència urinària.
Lliçó 45.	24/04	Farmacologia clínica dels estrògens i progestàgens. Planificació familiar.
Lliçó 46.	25/04	Farmacologia clínica dels fàrmacs antineoplàstics.
Lliçó 47.	28/04	Teràpies alternatives.
Lliçó 48.	29/04	
Lliçó 49.	30/04	

01/05 **Dia del treball**

02/05 **No Lectiu (pont)**

Lliçó 50.	05/05
Lliçó 51.	06/05
Lliçó 52.	07/05

09/06 **Segona Pasqua**

09:00 h 26/06 Examen FC juny

24/06 **Sant Joan**

09:00 h 02/09 Examen FC setembre

PROGRAMA DE SEMINARIS

Dilluns i dimecres de 15h a 18h, del 10 de febrer al 21 de maig

Seminari	Grup	Dia	Lloc
Seminari 1 – sessió 1: Treball de recerca. (MB / RL / AF, JMC / XV / LI, AA / DR)	A1A2	10/02	Seminari A - B
	A3A4	10/02	Seminari A – B
	B1B2	12/02	Seminari A - B
	B3B4	12/02	Seminari A – B
Seminari 2 – sessió 1: Valoració crítica d'estudis de recerca. (JMC / XV / LI)	A1A2	17/02	Seminari A - B
	A3A4	17/02	Seminari A – B
	B1B2	18/02	Seminari A - B
	B3B4	18/02	Seminari A – B
Seminari 2 – sessió 2: Valoració crítica d'estudis de recerca. (JMC / XV / LI)	B1B2	19/02	Seminari A - B
	B3B4	19/02	Seminari A – B
	A1A2	24/02	Seminari A - B
	A3A4	24/02	Seminari A – B
Seminari 2 – sessió 3: Valoració crítica d'estudis de recerca. (JMC / XV / LI)	B1B2	26/02	Seminari A - B
	B3B4	26/02	Seminari A – B
	A1A2	27/02	Seminari A - B
	A3A4	27/02	Seminari A – B
Seminari 3 – sessió 1: Resolució de casos clínics – CV . (AA / DR)	A1A2	03/03	Seminari A - B
	A3A4	03/03	Seminari A – B
	B1B2	04/03	Seminari A - B
	B3B4	04/03	Seminari A – B
Seminari 3 – sessió 2: Resolució de casos clínics – CV . (AA / DR)	A1A2	10/03	Seminari A - B
	A3A4	10/03	Seminari A – B
	B1B2	12/03	Seminari A - B
	B3B4	12/03	Seminari A – B
Seminari 3 – sessió 3: Resolució de casos clínics – CV . (AA / DR)	A1A2	17/03	Seminari A - B
	A3A4	17/03	Seminari A – B
	B1B2	19/03	Seminari A - B
	B3B4	19/03	Seminari A – B
Seminari 1 – sessió 2: Treball de recerca. (MB / RL / AF, JMC / XV / LI, AA / DR)	B1B2	26/03	Seminari A - B
	B3B4	26/03	Seminari A – B
	A1A2	24/03	Seminari A - B
	A3A4	24/03	Seminari A – B
Seminari 4 – sessió 1: Resolució de casos clínics – dolor . (MB / RL / AF)	B1B2	02/04	Seminari A - B
	B3B4	02/04	Seminari A – B
	A1A2	31/03	Seminari A - B
	A3A4	31/03	Seminari A – B

Seminari 4 – sessió 2: Resolució de casos clínics – dolor . (MB / RL / AF)	B1B2	09/04	Seminari A - B
	B3B4	09/04	Seminari A – B
	A1A2	07/04	Seminari A - B
	A3A4	07/04	Seminari A – B
Seminari 4 – sessió 3: Resolució de casos clínics – dolor . (MB / RL / AF)	B1B2	23/04	Seminari A - B
	B3B4	23/04	Seminari A – B
	A1A2	28/04	Seminari A - B
	A3A4	28/04	Seminari A – B
Seminari 1 – sessió 3: Treball de recerca. (MB / RL / AF, JMC / XV / LI, AA / DR)	A1A2	05/05	Seminari A - B
	A3A4	05/05	Seminari A – B
	B1B2	07/05	Seminari A - B
	B3B4	07/05	Seminari A – B
Sessió final de presentació - “Mini congrés”	TOTS ELS GRUPS	12/05	Aula
Sessió final de presentació - “Mini congrés”	TOTS ELS GRUPS	14/05	Aula
Sessió final de presentació - “Mini congrés”	TOTS ELS GRUPS	19/05	Aula
Sessió final de presentació - “Mini congrés”	TOTS ELS GRUPS	21/05	Aula